

Indhold

Dansk forord af Freddy Sahl	9
Forord	11
INDLEDNING	15
1. DEL	
1. BAGGRUND	19
2. KLASSEVÆRELSET SOM SEJLBÅD	21
3. LØSNINGSFOKUSERET TILGANG	27
Der er ingen direkte forbindelse mellem problem og løsning .	28
Lav ikke om på det, der går godt	29
Hvis noget af det, du gør, virker, så gør mere af det	29
Hvis noget ikke virker, så hold op med at gøre det.	
Hvis noget ikke virker, så gør noget andet.	30
Ingen problemer eksisterer hele tiden	32

4. AT STILLE SPØRGSMÅL	35
Spørgsmaalsformuleringer	36
Et hypotetisk spørgsmål	37
Undtagelsesspørgsmål	37
5. KARAKTERISTIK AF GODE MÅL	39
Successkala til måling af fremgang	42
6. SYSTEMTEORI	45
7. UDDRAG AF DEN HUMANISTISKE PÆDAGOGIK	49
8. PROCESMØDER	55
Form, roller og indhold i procesmøderne	57
Form	57
Roller	59
Indhold.	59
9. LEDELSE	61
Regler og rutiner	63
10. ORGANISERING	71
11. VÆGGENE	75
12. TRIVSELSTILTAG SOM PÆDAGOGISK VIRKEMIDDEL	77
Hvilke tiltag skal der til for at skabe gode og hyggelige fællesoplevelser?	78
13. INNOVATIONSTEORI	83
Modstand og barrierer	83
Forskellige typer modstand	84
Magt og værdibarrierer.	86

14. TRIVSELSUNDERSØGELSER	87
Sociometrisk måling	87
Spørgeskemaer	88
15. HVAD KRÆVES DER FOR AT DENNE TILGANG TIL KLASSEMILJØARBEJDET SKAL LYKKES?	91
16. KONKLUSION	93
 2. DEL	
17. INDLEDNING	101
18. MØDET OG SAMARBEJDET MED LÆRERNE	103
19. FORANDRINGSPROCESSEN	105
Indsigt og forståelse	106
Analyse	106
20. MØDET MED KLASSEN OG DE ENKELTE ELEVER	109
Samtaler med eleverne	110
Observation	111
Beskrivelse af situationen og klassen	111
Find det positive frem	118
Når tingene ikke fungerer, gør vi noget andet	120
Find positive undtagelser	122
Find frem til det, der fungerer i undervisningen	125
21. MINIMØDER	127
22. PROCESMØDER	133
Målorientering	135

Evaluering	136
Fejring	137
23. RELATIONEN LÆRER/ELEV	139
At interessere sig for eleverne	141
Trivselstiltag	141
Samarbejdsopgaver	142
Trivselsregler	144
Positiv tro på eleverne	145
Modstand og barrierer	147
Demokratiseringsprocessen	147
Forandringsprocesserne	150
24. PROCESANALYSEMODEL FOR KLASSEMILJØUDVIKLING.	153
25. AFSLUTNING	157
 3. DEL	
26. PROCESSEN I KORTFORM	163
Sociometriske målinger	165
Trivselsundersøgelse	168
Trivselstiltag	171
Praktiske tips!	171
27. FORSLAG TIL AKTIVITETER	175
Interview	200
Interviewskema	201
LITTERATUR	203